

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 5. Qua ratione diuina prædestinatio cum nostra libertate
cohæreat. Et an homo habeat in sua potestate prædestinari, vel reprobari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

Propositio 2.

114 Numerus Prædestinatorum non solum formaliter, sed etiam materialiter sumptus certissimus est metaphysicè. Idque non solum ex vi præscientiæ, sed etiam ex vi prædestinationis diuinæ.

Materialiter dicitur sumi numerus pro ipsis personis determinatis, quæ illum complement formaliter pro quantitate ipsius numeri, præscindendo à personis. Igitur propositio inter Catholicos certa est. Vnus Caldeirinus videtur ab eâ deuenire in expositione Psal. 50. Massilienses etiam quoad punctum hoc errarunt, censentes numerum Prædestinatorum certum non esse, vt referunt Prosper, & Hilarius in epistolis ad Augustinum. Caterum veritas nostræ propositionis ex dictis circa præcedentem est manifesta. Eamque probant testimonia Scripturæ, & Patrum ibi commemorata. Accedat tamen Augustinus dicens Epist. 106. versus finem. *Nouit quippe, quid agat, & quantum numerus esse debeat primitiuis omnium hominum, deinde Sanctorum, sicut siderum, sicut Angelorum.* Et lib. de Corrept. & grat. cap. 13. *Hæc de his loquor, qui prædestinati sunt in regnum Dei, quorum ita certus est numerus, ut nec addatur eis quisquam, nec minuat ex eis.* Et Prosper epistola de Libero arbitrio ad Rufinum paulo post mensium. *Cum certus apud Deum, definitusque sit numerus prædestinati in vitam æternam populi.* Consentit Hugo Victor. in Epist. ad Rom. quæst. 220. Consentunt & cæteri Patres, quos allegauimus proposit. 1. & alij communiter cum omnibus Scholasticis.

115 Et manifesta ratio est. Quia hoc ipso, quod Deus præscit, quot sint saluandi, & quot damnandi, vti sine errore in fide negari non potest, non potest non numerus Saluandorum esse certus à tali scientiâ, similiterque numerus Reprobatorum. Deinde hoc ipso, quod Deus per prædestinationem certam prædestinat omnes saluandos, similiterque per certam reprobationem omnes damnandos reprobat, non potest non numerus Saluandorum à tali prædestinatione, & numerus Reprobatorum à tali reprobatione eandem certitudinem participare, vt constat. Obiectum enim extrinsecè dicitur certum ab actus certitudine.

116 Ex quo etiam manifestè consequitur, certos quoque esse gradus gloriæ, quos singuli Prædestinatorum sunt habituri. Similiter & mediæ gratiæ, quibus ad illos sunt perducendi. Sicuti etiam certi sunt gradus pœnæ, ad quos Reprobi sunt damnandi. Cuncta enim hæc certissime à Deo, ac distinctissime præsciuntur, cum omnique decreta sunt infallibilitate. In quo morari non opus est. Videatur Ruiz disput. 53. de Prædestin. sect. 5. 6. & 8. Porro, quod dictum est de certitudine tum formali, tum obiectiuâ prædestinationis, reprobationisque hominum, eadem ratione verum est de certitudine prædestinationis, reprobationisque Angelorum.

QVAESTIO V.

Qua ratione diuina prædestinatio cum nostrâ libertate coarceat, Et an homo habeat in sua potestate prædestinari, vel reprobari.

117 **S**upponit, quæstio tanquam certum secundum fidem, per prædestinationem diuinam, atque etiam per reprobationem illam prorsus relinqui hominum libertatem tum ad bonè, & malè operandum, tum ad obrinendam, & amittendam beatitudinem. Quod dogma constat ex dictis num. 8. constabitque rursus ex dicendis disput. 42. quæst. 3. De quo plura Bellarmin. contra Sectarios lib. 3. de Grat. & liber. arbit. & lib. 3. de Iustificat. Si quando autem Patres, vt Fulgentius lib. de Fide ad Petrum cap. 35. Gregor. in lib. 1. Reg. libro suo 5. cap. 4. & alij absolute pronunciant, Prædestinarum nullatenus damnari posse, nec Reprobum saluari, in sensu composito loquuntur; & quidem verissime. Constat enim ex dictis quæstione præcedente, nec prædestinationem cum exclusione à gloriâ, nec reprobationem cum gloriâ posse vllâ ratione componi. Ex quo patet, libertatem, quam omnes Catholici confitemur tum in Prædestinato ad amittendam gloriâ, tum in Reprobo ad eam lucrandam, dumtaxat esse libertatem in sensu diuiso à prædestinatione, & reprobatione, non itidem in sensu composito.

118 Igitur prima pars quæstionis ex dictis in præcedentibus satis est expedita. In sententiâ enim non admittentium electionem Prædestinati ad gloriâ ante præuisa merita solum posset obstare Prædestinati libertati tum ad omittendum merita, tum ad amittendum gloriâ decretum efficax, quo Deus ei confert auxilia efficaciam respectu meritorum, & gloriæ, aut etiam scientiam mediæ de tali efficacia auxiliorum. Per huiusmodi autem duos actus Dei, quibus iuxta dictam sententiâ prædestinatio constituitur, ne minimum quidem lædi libertatem creatam, abundè monstratum est supra disput. 39. quæst. 2. proposit. 1. In sententiâ vero nostrâ admittente prædefinitiones tum gloriæ Prædestinati, tum meritorum eius, istæ solum prædefinitiones possent obesse libertati tum non merendi, tum amittendi gloriâ. Eas verò nihil omnino his libertatibus obesse ex dictis ibidem proposit. 3. 4. & 5. & in hac disput. 41. quæst. 1. proposit. 2. 3. & 4. liquidum est. Ex quibus etiam patet, per reprobationem nihil derogari Reprobi libertati merendi, & acquirendi gloriâ. Nam reprobatio negatiua, præter omissionem prædestinationis, vt summum claudit decretum permittendi demerita, & scientiam conditionatam, qua illa cum negatione gloriæ præuidetur iungenda. Huiusmodi autem actus libertati Reprobi non aduersari, ex doctrinâ datâ locis citatis satis superque notum est. Ex qua multo apertius constat, reprobationem positiuam eidem libertati nihil officere. Quia, cum sit decretum priuandi Reprobum gloriâ in pœnam demeritorum finalium, longè abest ab

ab auferendâ libertate, quam plenè exercitam supponit.

119

Venio ergo ad secundam quæstionis partem. Circa quam fere non est controuersia plûs quàm de modo loquendi, vt notant plerique Auctores mox referendi. Modò enim non quærimus, an possit homo per sua merita, vel demerita comparare sibi prædestinationem, aut reprobationem negatiuam; eoque nomine in suâ potestate habere prædestinari, aut reprobari: de quo grauis expectat nos controuersia tum cum Semipelagianis, tum cum aliquibus Theologis dirimenda disput. 42. quæst. 3. & 4. & 5. Sed tantùm quærimus, an, vt defacto peragitur prædestinatio, ac reprobatio negatiua absque vllis meritis, vel demeritis, quæ ex parte Prædestinati, aut Reprobati moueant ad vnum eligendum, & ad alterum relinquendum, prout ostendemus locis citatis; tota nihilominus prædestinatio, ac reprobatio negatiua in potestate hominis sit. Valent. 1. par. quæst. 23. punt. 4. §. vlt. concedit dici posse, prædestinationem esse in nostrâ potestate cum gratiâ Dei solum à posteriori, quatenus in nostrâ potestate est perseverantia finalis, sine qua prædestinatio consistere non potest. Consentit Tann. disput. 3. quæst. 6. dub. 3. num. 3. Addunt tamen rectius dici absolutè, prædestinationem in nostrâ potestate non esse. Arrub. disput. 77. cap. 1. dicit; etsi prædestinatio quoad primam gratiam non sit in hominis potestate, esse verò in potestate hominis, quòd prima gratia sit effectus prædestinationis, & non communis prouidentie; quo sensu, inquit cap. 2. verum est, prædestinationem esse in potestate eius, qui prædestinatur. Fauet Molin. 1. par. quæst. 23. artic. 5. disput. 1. memb. vltim. ad ductus ab eodem Arrub. Ruiz disput. 55. de Prædestin. sect. 2. duo dicit. Alterum. Absolutè loquendo, prædestinationem non esse in potestate Prædestinati. Alterum. Secundùm quid, & improprie loquendo, dici posse, prædestinationem esse in potestate Prædestinati. Vazq. verò 1. par. disput. 92. cap. 2. Herice disput. 28. cap. 4. & alij absolutè consent, esse dicendum, prædestinationem non esse in potestate Prædestinati.

120

Pro clariori resolutione suppono primò, bifariam dici posse, prædestinationem in hominis potestate esse, seu (quod est idem) à libertate hominis in suâ existentia dependere. Primò, quatenus homo prædestinatus liberè potest suam prædestinationem impedire, seu facere, quòd non extiterit. Secundò, quatenus homo non prædestinatus liberè potest suam prædestinationem acquirere, seu facere, quòd extiterit.

121

Suppono secundò, prædestinationem, quæ defacto datur; cum sit prouidentia certò, & infallibiliter perducens Prædestinatum ad gloriam; in omni sententia esse connexam essentialiter tum cum gloria tanquam cum fine, tum cum meritis Prædestinati prout coniungendis cum ipsâ gloria tanquam cum medijs efficacibus ad illam. Siue dicatur Deus ex prædefinitione gloriæ ad prædestinationem meritorum moueri, & ex vtrâque ad discernenda auxilia efficacia tum ad merita immediatè tum ad gloriam mediatè, vt nos opinamur; siue dicatur Deus ex simplici affectu tum gloriæ, tum meritorum moueri ad discernenda eadem auxilia efficacia, vt opinantur alij. Iuxta priorem enim opinionem manifestum est, prædestinationem cum gloria, & meritis connecti essentialiter. Iuxta posteriorem verò, si Deus decernit auxilia efficacia formaliter prout efficacia ad merita, &

gloriam iuxta communem, & certam Theologorum sententiam stabilitam disput. 40. quæst. 5. etiam est manifestum, tale decretum essentialiter connecti cum meritis & gloria. Si quis verò velit, dicta auxilia non prout sic efficacia, sed quoad entitatem præcisè decerni à Deo, coniunctum saltem ex tali decreto, & ex scientia mediæ de meritis, & gloria sequentibus ex ipsis auxilijs cum ipsis meritis, & gloria connexam erit iuxta dicta num. 110.

Suppono terciò, promissionem, qua Deus hominibus promittit gloriam sub conditione, quòd habeant merita morte consumata, cum prædestinatione, quæ datur defacto connexam non esse; quia est promissio communis etiam non prædestinatis, siue Reprobis: qui quidem vitis consequerentur gloriam, si impleant conditionem, vt possunt; quacunq; demum prouidentia foret ipsis in eo casu prouisa conditionis impletio. Enim verò potentia, quam habet Reprobis defacto constitutam per auxilia sibi collata à Deo ad habenda merita morte consumata, potentia est, non solum ad comparandam gloriam per talia merita, sed etiam ad mutandam prouidentiam, qua ipsis defacto talia auxilia prouisa sunt; hac videlicet impedita, & altera pro Dei beneficio subrogata, iuxta doctrinam statutam disput. 38. quæst. 1. Quæ prouidentia in tali casu prædestinatio quædam esset, vt potest connexa cum gloria, iuxta dicta num. 70. & 71. siue eiusdem rationis cum ea, quæ defacto datur, siue diuersæ. His positis.

Certum est primò, omnes effectus prædestinationis in potestate Prædestinati non esse. Quia in potestate eius meritoria prima gratia ad salutariter operandum non est, vt videbimus disput. 42. In potestate autem physica nec illa, nec vlla cogitatio prima in quous negotio. Consistat autem, pleraque huiusmodi cogitationum effectus prædestinationis esse. Dices, Deum has cogitationes conferre, quia prouidet conditionate eas iungendas cum consensu Prædestinati, atque adeò illas in suâ existentia pendere à libertate talis consensus; subindeque esse in potestate Prædestinati eas habere, vel non habere. Sed contra est; quòd consensus conditionatus non est absolutè in potestate Prædestinati, ante quàm conditio purificetur, sed erit, purificata conditione. Ego enim non habeo nunc in meâ potestate eos omnes actus, quos Deus prouidet à meâ voluntate futuros sub conditione, quòd tales, aut tales cogitationes mihi darentur; quæ tamen absolutè non dantur. Ergo multo minus habet Prædestinatus in suâ potestate absolutè id, quod dependet à suo consensu conditionato. Ergo, quamuis Deus nunc ad dandam ei talem cogitationem moueatur per scientiam mediæ de consensu exituro sub conditione, quòd illa existat. Inde tamen non fit, in potestate Prædestinati nunc positum esse absolutè quòd detur ei, aut non detur prædicta cogitatio. Clariùs. Potestas libera Prædestinati ad consensum constituitur per ipsam cogitationem. Ergo nequit ab eius potestate libera dependere quòd cogitatio ipsa existat, vel non existat; vt ex se, & ex dictis latinis supra disput. 38. quæst. 1. satis superque notum est. Hac de causâ Aristot. lib. 7. Ethicorum ad Eademum cap. 18. & lib. 2. Magnorum moral. cap. 8. & cum eo S. Tho. 1. 2. quæst. 109. artic. 2. ad 1. & alij Philoſophi, atque Theologi vnanimiter docuerunt. prout potestatem cuiusque negotij cogitationem in hominis pote-

potestate non esse; sed aliunde quam ab arbitrio eius necessariò provenire debere.

124 Secundò est certum, Prædestinatum gloriam posse amittere diuisim à prædestinatione, omittendo liberè merita, ob quæ illa conferenda ipsi est; & consequenter posse prædestinationem impedire, seu facere, quòd non extiterit, utpote connexam essentialiter cum ipsis meritis, & gloria iuxta suppositionem secundam. Constat enim ex doctrinà statuta disput. 39. quæst. 2. & sæpe alibi, voluntatem creatam proximè liberam ad merendum eo ipso habere potentiam ad impediendum per omissionem liberam meriti quemlibet actum Dei seu intellectus, seu voluntatis connexam essentialiter cum ipso merito. Unde potentia Prædestinati ad prædestinationem impediendam, consequenter rursus est potentia ad mutandam providentiam, qua defacto libertas actus primi ad merendum ipsi prouisa est, in aliam, quæ non prædestinatio, sed reprobatio quædam esset, casu, quòd cum tali libertate merita omitteret, ut potest, iuxta dicta in simili de Reprobo suppositione tertià.

125 Tertio certum est, Reprobam gloriam posse acquirere diuisim à reprobatione, ponendo liberè merita morte consummata, quibus gloria promissa est; & consequenter reprobationem impedire, & aliquam prædestinationem acquirere, mutatà in aliam providentiã, qua defacto est illi prouisa libertas, quam habet ad talia merita ponenda, iuxta dicta suppositione tertiã. Est quippe huiusmodi libertas potestas ad purificandam conditionem promissionis diuinæ, atque adeo ad obligandum Deum, ut conferat gloriam promissam. Adde, seclusà promissione, quanuis homo non possit per positionem meritorum determinare, siue necessitate voluntatem diuinam ad decretum collatum gloriæ, fore tamen, ut possit illud simul cum gloria acquirere, si verum conditionatè fuisset, ut fuisset proculdubio, collatum Deum pro suo num. libero homini gloriam, si haberet merita prædicta, iuxta generalem doctrinam statutam disput. 30. quæst. 5. proposit. 14. & disput. 40. quæst. 1. specialiter ad casum, de quo ibi, applicatam.

126 Ceterum, quanquam hæc ita sint, censo absolute, & sine addito dicendum non esse, quemlibet hominem habere in potestate suã à Deo prædestinari, vel reprobari, Quia iste modus loquendi absolutus Semipelagianismum sapit: denotat enim, quemlibet hominem viribus proprijs posse suam prædestinationem, vel reprobationem acquirere. Dicit tamen optimè poterit, quemlibet hominem diuinã gratiã adiutum, quæ nemini deest, in suã potestate habere talia opera facere, quæ si fecerit, infallibiliter erit prædestinatus; sin minus, reprobus erit etiam infallibiliter. Quod ex vnã parte non leue solamen est proijs, qui in hac re vacillare, aut perturbari solent. Ex aliã verò cunctis debet esse ingis stimulus, ut *abnegantes impietatem, & secularia desideria, sobriè, & iustè, & piè viuamus in hoc seculo expectantes beatam spem*, iuxta consilium Pauli ad Tit. 2. Nescimus enim an à primo peccato futuro nostra cuiusque reprobatio exordienda sit, quam subinde præcauebimus, illud non committendo.

127 Ex dictis colligitur faciliè, quomodo aliqua prædestinatio sit necessaria ad obtinendam salutem per propria merita, quanuis non eiusdem rationis cum eã, quæ defacto datur. In quo pro-

inde distinctus explicando non opus est morari. Circa illam autem difficultatem de discretionem Prædestinati à Reprobo, quam hic veriant aliqui, exponentes illud Apostoli I. ad Corinth. 4. *Quis enim te discernit, &c.* abundè est iam à nobis dictum supra disput. 28. quæst. 7. à num. 261.

QVAESTIO VI.

An sit possibilis creatura rationalis, quam Deus non queat ad gloriam prædestinare per eius merita obtinendam.

Sermo est de prædestinatione, qualis defacto datur connexa essentialiter cum gloria, & meritis, saltem medijs auxilijs efficacibus, quæ confert ad obtinenda merita ipsa. Tota autem difficultas eo reducitur, an sit possibilis creatura rationalis adeò prona ad malum, ut nullum sit possibile respectu eius auxilium efficax ad bonum. Quæ difficultas; etsi fortasse in alijs etiam sententijs de efficaciã auxiliij posset habere locum; dumtaxat est examinanda intra nostram constituentem efficaciam auxiliij per futuritionem conditionatam consensus boni. Qua posita, quæritur, an sit possibilis creatura repugnatura omnibus auxilijs ad bonum; quæ Deus illi existenti conferre posset, casu, quòd conferrentur.

128 Prima sententia absolute negat, talem creaturam esse possibilem. Pro qua videntur stare Soar. lib. 3. de Auxilijs cap. 14. num. 16. & tom. 2. de Grat. lib. 5. cap. 24. num. 18. Coninck lib. 1. de A. & B. supernat. disput. 2. dub. 7. num. 98. & 112. & disput. 17. de Incarnat. dub. 2. num. 36. Tann. tom. 2. disput. 6. quæst. 2. dub. 6. num. 110. Mascaren. disput. 3. de Auxilijs part. 4. num. 10. Rom. tom. de Prouid. disput. 8. sect. 1. num. 18. & disput. 11. sect. 4. num. 9. Esparza lib. 1. de Deo quæst. 24. artic. 3. & alij. Secunda verò sententia absolute affirmat, dictam creaturam omnibus auxilijs sibi possibilibus dissenturam possibilem esse. Pro qua sunt Herice 1. part. disput. 22. num. 18. Arriaga disp. 35. sect. 1. num. 5. Ouiedo 1. 2. tract. de Necessit. grat. in fine. Aldrete disput. 70. de Incarnat. sect. 3. Quiros tom. 2. disp. 6. & plures alij.

130 Quoniam verò pauci istorum Auctorum examinarunt ex professo quæstionem hanc, non omnium mens est satis perspecta circa illam, utpote quæ duos sensus habere potest. Primus est. An inter omnes creaturas posibles (rationales semper intellige) aliqua sit, quæ defacto esset dissentura omnibus auxilijs ad bonum sibi possibilibus ex hypothesi, quòd ei darentur: vel nulla sit creatura talis, sed de qualibet possibilem sit verum, consensuram ipsam, defacto aliquibus ex auxilijs sibi possibilibus, si darentur: tametsi omnibus non solum distributiue, sed etiam collectiue sumptis dissentire posset defacto citra omnem repugnantiam inde sequutam. Secundus sensus est. An de qualibet creaturã possibili non solum verum, sed etiam necessarium sit, consensuram eam aliquibus ex auxilijs sibi possibilibus si darentur, ita ut, licet posset ea singulis distributiue sumptis resistere, (nam hoc requiritur ad libertatem); metaphysicè tamen repugnet,